

Европейски стратегически план за енергийните технологии

Резолюция на Европейския парламент от 9 юли 2008 г. относно Европейски стратегически план за енергийните технологии (2008/2005(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Европейски стратегически план за енергийните технологии (план SET): Към бъдеще с нисковъглеродни технологии“ (COM(2007)0723) (съобщение за плана SET),
- като взе предвид пълната оценка на въздействието (SEC(2007)1508), „Карта на технологиите“ (SEC(2007) 1510) и „Карта на капацитета“ (SEC(2007)1511), които съпътстват съобщението за плана SET,
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „20 %-20 % до 2020 година: Възможностите на Европа пред климатичните промени“ (COM(2008)0030),
- като взе предвид оценката на въздействието на Пакета от мерки за прилагане за целите на ЕС относно изменението на климата и възобновяемите източници на енергия за 2020 г. (SEC(2008)0085),
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Подпомагане на ранни демонстрационни дейности за устойчиво развито производство на електроенергия на база изкопаеми горива“ (COM(2008)0013),
- като взе предвид работния документ на службите на Комисията, озаглавен „Подкрепа за електроенергията от възобновяеми енергийни източници“ (SEC(2008)0057),
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Енергийна политика за Европа“ (COM(2007)0001),
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Икономически реформи и конкурентоспособност: основни послания на доклада относно конкурентоспособността на Европа за 2006 г.“ (COM(2006)0697),
- като взе предвид предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници (COM(2008)0019),
- като взе предвид предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/87/ЕО с оглед подобряване и разширяване на схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове на Общността (COM(2008)0016),
- като взе предвид предложението за директива на Европейския парламент и на

Съвета относно съхранението на въглероден двуокис в геоложки обекти и за изменение на Директиви 85/337/ЕИО и 96/61/ЕО на Съвета, Директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО, и Регламент (ЕО) № 1013/2006 (COM(2008)0018),

- като взе предвид Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 година относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007–2013)¹,
- като взе предвид Решение 2006/976/Евратом на Съвета от 19 декември 2006 година относно специалната програма за изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за атомна енергия (Евратом) за дейности във връзка с ядрени изследвания и дейности по обучение (2007–2011)²,
- като взе предвид Решение № 1639/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 година за създаване на Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации (2007–2013)³,
- като взе предвид предложението за регламент на Съвета за създаване на съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“ (COM(2007)0571),
- като взе предвид своята резолюция от 25 септември 2007 г. относно Пътна карта за възобновяемите енергийни източници в Европа⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 31 януари 2008 г. относно плана за действие за енергийна ефективност: реализиране на потенциала⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 13 март 2008 г. за световния фонд за енергийна ефективност и възобновяема енергия⁶,
- като взе предвид своята позиция от 11 март 2008 г. относно Европейския институт за иновации и технологии⁷,
- като взе предвид заключенията на председателството на Европейския съвет, състоял се на 8 и 9 март 2007 г. в Брюксел,
- като взе предвид заключенията на Съвета „Транспорт, телекомуникации и енергетика“ от 28 февруари 2008 г. относно „Европейския стратегически план за енергийните технологии“,
- като взе предвид заключенията на председателството на Европейския съвет, състоял се на 13 и 14 март 2008 г. в Брюксел,

¹ ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1.

² ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 404.

³ ОВ L 310, 9.11.2006 г., стр. 15.

⁴ Приети текстове, P6_TA(2007)0406.

⁵ Приети текстове, P6_TA(2008)0033.

⁶ Приети текстове, P6_TA(2008)0096.

⁷ Приети текстове, P6_TA(2008)0081.

- като взе предвид член 45 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на Комисията по промишленост, изследвания и енергетика и становището на Комисията по околна среда, общественото здраве и безопасност на храните (А6-0255/2008),
- А. като има предвид, че последователните съобщения от страна на Парламента, Съвета и Комисията подчертават, че целите на европейската политика в областта на енергетиката и климата са преодоляването на изменението на климата, подобряването на енергийната сигурност и повишаването на конкурентоспособността на европейската икономика;
- Б. като има предвид, че заплахата, породена от изменението на климата, продължава да нараства и преговорите на Четиринадесетата конференция на страните (COP 14) по рамковата конвенция на ООН по изменението на климата в Познан и по Петнадесетата конференция на страните (COP 15) по рамковата конвенция на ООН по изменението на климата в Копенхаген ще са от съществено значение за постигането на международно споразумение относно изменението на климата, което да замени режима на Протокола от Киото;
- В. като има предвид, че прегледът на Stern относно икономиката на изменението на климата потвърждава, че цената на бездействието по отношение на смекчаването на изменението на климата далеч надвишава тази на действието;
- Г. като има предвид, че зависимостта на Европейския съюз от вноса на изкопаеми горива може да се увеличи до 65 % от общото потребление до 2030 г.;
- Д. като има предвид, че Комисията е изчислила, че за постигането на целите на Европейския съюз за намаляване на парниковите газове и за възобновяемата енергия ще са нужни 70 милиарда евро на година до 2020 г.;
- Е. като има предвид, че подобряването на енергийната ефективност е мярка за намаляването на емисиите на парникови газове с най-добро съотношение на разходите и ползите;
- Ж. като има предвид, че научноизследователската дейност и технологичното развитие са от ключово значение за постигането на целите на европейската енергийна политика;
- З. като има предвид, че по-добро взаимодействие на бъдещите европейските научни изследвания в областта на енергийните технологии може само да стимулира устойчивия икономически растеж, да допринесе за сравнителното предимство на европейската икономика, да подобри заетостта и да позволи по този начин осъществяването на целите както на Лисабонската стратегия, така и на борбата срещу изменението на климата;
- И. като има предвид, че в Седмата рамкова програма (РП7) се отпускат само 2,3 милиарда евро през седемгодишния програмен период за научни изследвания в областта на енергетиката;
- Й. като има предвид, че в Европейския съюз инвестициите от страна на частния сектор

в научноизследователска дейност в областта на енергийните технологии са много ограничени в сравнение с усилията на конкуренти от трети държави, и дори на други промишлени отрасли на ЕС;

- К. като има предвид, че бюджетите за публични и частни научни изследвания в областта на енергетиката в Европейския съюз са се понижали значително след 80-те години; и като има предвид, че ако се направи сравнение на международно равнище на показатели, свързани с нововъведенията и основани на равнището на разходите за научноизследователска дейност в областта на технологиите, резултатите на Европейския съюз са незадоволителни;
- Л. като има предвид, че публичната интервенция в полза на нови, по-малко замърсяващи енергийни технологии, е необходима и оправдана, тъй като първоначално последните са по-скъпи от технологиите, които заместват, и поради това, в начална фаза на навлизане на пазара, може да не са съпътствани нито от краткосрочни търговски печалби, нито от по-добри цени за потребителите;

Необходимост от Стратегически план за енергийните технологии

1. Приветства Европейския стратегически план за енергийните технологии (план SET); счита, че европейската политика относно енергийните технологии, с необходимата финансова подкрепа, е основополагаща за постигането на целите на Европейския съюз по отношение на енергията и изменението на климата за 2020 г.;
2. Подчертава, че Европейският съюз трябва да постигне своите цели за намаляване на парниковите газове, за енергийната ефективност и за възобновяемата енергия до 2020 г, като поддържа конкурентоспособна и устойчива икономика; вярва, че разработването и въвеждането на новаторски нисковъглеродни евтини енергийни технологии, енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници е от съществено значение за съкращаване на разходите по намаляване на емисиите, създаването на нови пазари за промишлеността на Европейския съюз и гарантирането на ангажираност в световен мащаб за борба с изменението на климата;
3. Счита, че за постигането на тези цели е изключително важно намаляването на цената на „зелената“ енергия и насърчаването на нововъведенията в енергийния сектор; счита, че това налага усъвършенстване на процеса на трансфер на технологии от научноизследователските центрове към предприятията, намаляване на необходимото за навлизане на пазара време, прекратяване на настоящата технологична и регулаторна инертност и насърчаване на взаимосвързаността на мрежите;
4. Счита, че новите технологии, по-специално технологиите за възобновяема енергия и за енергийна ефективност, са необходими също за улесняването на диверсификацията на енергийните източници, намаляването на търсенето на енергия и осигуряването на методи за използване на местни ресурси, които са по-сигурни и свързани с по-малко замърсяване на околната среда, с оглед сигурността на енергоснабдяването; призовава Комисията да предприеме оценка на енергийните ресурси на Европейския съюз;
5. Счита, че планът SET трябва да подкрепя широк набор от дейности, които

насърчават обществения дебат относно ползите от различните нови енергийни технологии; най-вече чрез кампании за подготовка и информиране на потребителите;

6. Счита, че по-евтините, по-ефикасни нисковъглеродни технологии могат да допринесат за постигането на ново международно споразумение относно изменението на климата, което да замени режима на Протокола от Киото;

Координиране и стратегическо планиране

7. Подчертава необходимостта от засилване на координацията на стратегическите енергийни технологии на различни равнища и между различни партньори; подчертава също така необходимостта от избягване на прекомерна бюрокрация, гарантиране на простота и яснота и на широкото участие на всички потенциални партньори при подобряване на координацията, например посредством предложената Ръководна група на Европейската общност по стратегическите енергийни технологии и предложения Съюз за европейски научни изследвания в областта на енергетиката, които следва да бъдат отворени за всички европейски научноизследователски центрове, независимо от тяхната величина или ресурси;
8. Подкрепя създаването на ръководна група на високо равнище и на прозрачна и лесно достъпна система за информация относно енергийните технологии, по-специално за малките и средни предприятия (МСП), и призовава Комисията да информира редовно Парламента относно създаването на тази група и нейната дейност, както и относно информационната стратегия;
9. Отбелязва, че инструментите, разработени съгласно Рамковите програми (ERA-NET, NoE, ETP) могат да се използват за подпомагане на бъдещата Европейска информационна система за енергийни технологии;
10. Подчертава, че координираното сътрудничество с държавите-членки е изключително важно за постигане на определените цели и на максимални ползи и за намаляване на разходите; счита, че общностните инструменти, които действат на равнище държава-членка, като структурните фондове, могат да укрепят капацитета за научноизследователска дейност, развитие и нововъведения в тези области;
11. Подчертава изключителното значение на подобряването на координацията с трети страни и засилването на международното сътрудничество с оглед на прилагане на последователна и диференцирана стратегия по отношение на развитите, развиващи се и възникващи икономики;
12. Подчертава, че е необходимо капацитетът на научноизследователската база на Европейския съюз да се увеличи и че по-нататъшните образование и обучение са изключително важни за осигуряването на количеството и качеството на човешките ресурси, необходими за оползотворяването в пълна степен на новите технологични възможности, които се откриват; счита, че един интегриран подход, обхващащ специфичните програми от РП7, би бил полезен в това отношение;
13. Обръща внимание на потенциалния риск от дублиране и умножаване на новите инициативи; призовава Комисията да разгледа как новите Европейски индустриални инициативи (ЕИИ) ще се съвместят със съществуващите програми,

включително РП7, и по-конкретно европейските технологични платформи, Съвместните технологични инициативи, приети съгласно РП7, Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (РПКИ) и по-специално с Европейския институт за иновации и технологии и Общностите на познания и новаторство (ОПН) относно изменението на климата и енергетиката; призовава Комисията да разясни как новите ЕИИ ще подкрепят синергиите между общностно и европейско равнище;

14. Отново заявява, че е необходимо планът SET до изгради капацитет за научноизследователска дейност и иновации в областта на енергетиката в мащаб ЕС; изразява съгласие с Комисията, че общоевропейската научноизследователска инфраструктура представлява част от решението; във връзка с това призовава Европейския форум за стратегии за научноизследователски инфраструктури (ESFRI) да идентифицира необходимостта от европейски научноизследователски инфраструктури в областта на иновационните енергийни технологии, като например технологиите за възобновяема енергия;
15. Счита, че Трансевропейските енергийни мрежи и опростените процедури за даване на разрешение в този отрасъл играят основна роля в стратегическата енергийна политика на Европейския съюз;

Научноизследователска дейност и трансфер на технологии

16. Подчертава, че необходимата координация трябва да обхваща различните научни и технологични области, които, благодарение на своя мултидисциплинарен характер, имат значение за научноизследователската дейност и развитието на енергийни технологии; в това отношение подчертава необходимостта от насърчаване на научноизследователската дейност в основните научни области, като биология, информационни технологии, материалознание и макротехнологии;
17. Призовава Комисията да отчита потенциала на енергийните технологии по отношение на заетостта в по-неотдавна присъединилите се държави-членки и да въведе механизми за подкрепа, основаващи се на политиките на ЕС;
18. Подчертава необходимостта от подобряване на трансфера на технологии от научноизследователските центрове към предприятията; настоятелно призовава към това новият Европейски институт за иновации и технологии да играе роля в тази област;
19. Настоятелно призовава за това частният сектор да инвестира повече в научноизследователски дейности и да поема по-големи рискове, които са предпоставка за превръщането на Европейския съюз във водещ участник в този отрасъл;

Европейски индустриални инициативи

20. Изразява твърдо убеждение, че е необходимо да се увеличи подпомагането за нисковъглеродните технологии на етап демонстрация и пускане на пазара за нови децентрализирани технологии за възобновяема енергия; следователно приветства предложените ЕИИ; подчертава обаче и необходимостта от увеличаване на подпомагането за научноизследователска и развойна дейност в областта на

технологиите, които ще бъдат необходими в дългосрочен план, като особено внимание се отдели на технологии със стратегическо значение, като технологиите за използване на слънчева енергия, които могат да доведат до енергийна независимост на Европейския съюз в дългосрочен план;

21. Счита, че ЕИИ трябва да се съсредоточат върху области, които са с най-висок потенциал по отношение на дълготрайно постигане на целите на Европейския съюз, свързани с изменението на климата, енергийната ефективност и възобновяемата енергия, както и за намаляване на разходите и възобновяване в дългосрочен план;
22. Призовава при определяне на приоритетите на ЕИИ да се отчита цикълът на живот на всяка технология и въздействието ѝ върху околната среда на всеки етап от производствения процес; призовава да се разгледа възможността за трансфер на тези технологии към развиващите се икономики, така че да се намалят големите различия с тези държави в използването на технологии;
23. Призовава да се повиши трансферът на технологии с развитите страни и да се установи сътрудничество в научната област с тези страни, за да се развият нови енергийни технологии;
24. Подкрепя предложението на Комисията, че ЕИИ следва да се разработват по различен начин, така че да отговарят на нуждите от специфични технологии; счита, че такава приспособимост би дала възможност за развитие на стратегически съюзи между държавите-членки, местните и регионалните власти, научноизследователските центрове и частния сектор за разработване на конкретни технологии; призовава тези органи да работят заедно, за да разработят в най-кратки срокове подробни предложения за ЕИИ;
25. Решително подкрепя предложените ЕИИ относно вятърната енергия, слънчевата енергия, биоенергията, улавянето, транспортирането и складирането на въглероден диоксид, електрическите мрежи и ядрения разпад;
26. Призовава по-специално да се засили научноизследователската дейност в областта на биогоривата, за да се гарантира, че общото въздействие върху околната среда на производството на такива горива категорично носи ползи;
27. Отбелязва важноста на развиването на широкомащабно преобразуване на биомаса в газ с цел производство на водородни и течни синтетични горива за устойчиви транспортни технологии;
28. Подчертава, че ЕИИ в областта на ядреното делене следва да позволяват приемственост и да включват научноизследователски и развойни дейности в областта на технологии от трето и четвърто поколение;
29. Изразява съжаление, че планът SET е съсредоточен главно върху мерките, насочени към предлагането, а не предвижда мерки за намаляване на търсенето на енергия като икономията на енергия и енергийната ефективност;
30. Настоява, че енергийната ефективност следва да фигурира в по-голяма степен в плана SET, тъй като това е областта с най-голям потенциал за нискоразходно намаляване на емисиите в средносрочен план, по-специално в сектора на

строителството, чието енергийно потребление възлиза на 40 % от общото за ЕС; във връзка с това призовава Комисията да добави технологии за енергийна ефективност, включително съвместна генерация и полигенерация в областите, обхванати от ЕИИ; подкрепя включването на енергийната ефективност като един от приоритетите на ЕИИ;

31. Призовава Комисията да разгледа възможността за разширяване на предложените ЕИИ, така че да обхващат и други сектори със значителен потенциал за намаляване на емисиите като комбинирано производство на енергия, водород, строителен и жилищен сектор, отоплителни и охладителни системи, подобряване на инфраструктурата за складиране и разпределение на енергия и взаимосвързаност на мрежите;
32. Счита, че разработването на технология за улавяне и съхранение на въглерод (CCS) би могло да има значение за намаляването на емисиите на парникови газове, при условие, че ефективността и безопасността на такава технология са гарантирани; призовава Комисията да улесни осъществяването на до 12 предложени пълномасштабни проекти за демонстрация на CCS технологии в рамките на ЕИИ; отбелязва, че подпомагането на чисти въглищни технологии като преобразуването на въглища в газ ще доведе до по-лесно и по-евтино използване на улавянето и съхранението на въглерод;

Финансиране

33. Очаква предложеното от Комисията съобщение относно финансирането на нови нисковъглеродни и свързани с CCS технологии; изразява съжаление, че това съобщение не е публикувано заедно с плана SET;
34. Подчертава, че планът SET не трябва да се финансира чрез преразпределяне на средства, предназначени за енергията съгласно РП7 и Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации;
35. Счита, че предвид приоритета, който се дава на въпросите, свързани с изменението на климата и с енергията, са необходими значителни допълнителни ресурси на ЕС за технологии за енергийна ефективност и възобновяема енергия, които следва да бъдат използвани, за да спомогнат за изпълнението на целите на ЕС за 2020 г.;
36. Насърчава Комисията спешно да осигури подходящо финансиране и подпомагане на научноизследователската и развойната дейност, демонстрационна дейност и комерсиализация на нови нисковъглеродни и безвъглеродни технологии, така че след 2009 г. най-малко 2 милиарда евро на година от бюджета на Европейския съюз да се изразходват за такива технологии, независимо от РП7 и Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации; призовава също така Комисията да представи предложения за допълнителни ресурси при средносрочния преглед на финансовата рамка за 2007-2013 г.;
37. Счита, че се налага по-добро и по-широко използване и на финансовите, и на човешките ресурси с цел да се ускори развитието и въвеждането на бъдещите незамърсяващи технологии;
38. Подчертава необходимостта от увеличаването на капацитета на Европейския съюз в

областта на научните изследвания; призовава в тази връзка за увеличаване на средствата, предназначени за човешките ресурси и обучение в сектора на енергийните технологии; призовава също така за по-голяма координация между общностните и национални финансови инструменти за подпомагане на обучението и научноизследователската дейност, по-специално РП7;

39. Подкрепя, с оглед на необходимостта от повече взаимно допълване между фондовете на ЕС, предложенията в съобщението на Комисията, озаглавено "Конкурентоспособни европейски региони чрез научноизследователска дейност и иновации" (COM(2007)0474); в тази връзка приветства практическото ръководство на Комисията за координиране на фондовете на ЕС от регионални и национални източници, както и източници на ЕС и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), в областта на научноизследователската и развойна дейност и иновациите; изразява съгласие с Комисията относно необходимостта от по-добро запознаване на заинтересованите страни с член 54, параграф 5 от Регламент (ЕО) №1083/2006 на Съвета¹ относно използването на средства от два различни общностни източника за един и същи вид допустими разходи;
40. Призовава Комисията, когато представя финансовия план, да разясни къде съвместните европейски действия предоставят добавена стойност в различните технологични отрасли и да представи изводите си относно устойчивостта на различните постижения в областта на технологиите;
41. Отбелязва необходимостта от използването на ресурси за партньорство с промишлеността, за да се насърчат инвестициите на частния сектор в нови нисковъглеродни технологии; подчертава необходимостта от ясна дългосрочна визия и финансова рамка, подкрепяна от финансови институции като ЕИБ, така че на партньорите от частния сектор да се предостави достатъчна сигурност при инвестирането; подчертава необходимостта от участие на МСП, по-специално при технологиите на системите за дисперсно доставяне на енергия;
42. Отбелязва, че съгласно предложеното преразглеждане на Схемата за търговия с емисии (СТЕ) приходите от търговете биха могли да осигурят важен източник на финансиране с цел повишаване на сигурността на енергийните доставки за Европейския съюз, като при това се постигат и неговите цели, свързани с изменението на климата, енергийната ефективност и възобновяемите източници на енергия;

o

o o

43. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на правителствата и парламентите на държавите-членки.

¹ ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 1989/2006 (ОВ L 411, 30.12.2006 г., стр. 6).